

– проведення тренінгів, круглих столів для банківської спільноти, журналістів і студентів;

– написання книжок із фінансової грамотності для дітей та глосарію банківської термінології, розрахованого на широке коло читачів, які цікавляться практичними питаннями розвитку банківської системи України;

– проведення інтерв'ю з керівниками Національного банку України для ознайомлення широких верств населення з діяльністю регулятора.

Фінансово грамотні люди більшою мірою захищені від фінансових ризиків і непередбачуваних ситуацій. Вони відповідальніше ставляться до управління особистими фінансами, здатні підвищувати добробут за рахунок розподілу наявних грошових ресурсів і планування майбутніх витрат, адже, фінансово обізнаний громадянин буде сприяти розвитку економіки.

Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що успішність адаптації домогосподарства до нестабільних умов ринкового середовища залежить від уміння обирати найдоцільнішу і найоптимальнішу стратегію фінансової поведінки.

УДК 336.1.07:336.226.322

І.С. Андрущенко, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

С.В. Мирошник, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ЕЛЕКТРОННЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ

Система електронного адміністрування ПДВ – технічний засіб, що спрямований на забезпечення обліку адміністрування ПДВ. Основне призначення системи – безперервний контроль формування та відшкодування ПДВ. Головною складовою системи електронного адміністрування ПДВ є електронний рахунок, який автоматично відкривається платникам ПДВ в системі електронного адміністрування.

Платник податку має право зареєструвати податкові накладні та/або розрахунки коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних на суму податку (Σ Накл), обчислену за такою формулою:

$$\Sigma_{\text{Накл}} = \Sigma_{\text{НаклОтр}} + \Sigma_{\text{Митн}} + \Sigma_{\text{ПопРах}} + \Sigma_{\text{Овердрафт}} - \Sigma_{\text{НаклВид}} - \Sigma_{\text{Відшкод}} - \Sigma_{\text{Перевищ}}$$

де:

Σ НаклОтр – загальна сума податку за отриманими платником податковими накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних;

Σ Митн – загальна сума податку, сплаченого платником при ввезенні товарів на митну територію України;

Σ ПопРах – загальна сума поповнення з поточного рахунку платника податку рахунка в системі електронного адміністрування податку, в тому числі рахунків у системі електронного адміністрування податку платника - сільськогосподарського підприємства, що обрало спеціальний режим оподаткування;

Σ Овердрафт – сума середньомісячного розміру сум податку, які за останніх 12 звітних (податкових) місяців були задекларовані платником до сплати до бюджету та погашені чи розстрочені або відстрочені, а також задекларовані платником - сільськогосподарським підприємством, що обрав спеціальний режим оподаткування;

Σ НаклВид – загальна сума податку за складеними платником податковими накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних та розрахунками коригування до таких податкових накладних, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних;

Σ Відшкод – загальна сума податку, заявлена платником до бюджетного відшкодування з урахуванням сум коригувань та результатів перевірок, що проводяться відповідно до Податкового кодексу України;

Σ Перевищ – загальна сума перевищення податкових зобов'язань, зазначених платником у поданих податкових деклараціях з урахуванням поданих уточнюючих розрахунків до них, над сумою податку, що міститься в складених таким платником податкових накладних та розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Показник Σ Перевищ розраховується ДФС автоматично після прийняття звітності від платника податку, та при обрахунку позитивного значення вказаного показника на таке значення зменшується реєстраційна сума такого платника. Такий розрахунок здійснюється окремо за кожний звітний (податковий) період без наростаючого підсумку.

Сума податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або бюджетному відшкодуванню, визначається як різниця між сумою податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду та сумою податкового кредиту такого звітного

(податкового) періоду. При позитивному значенні така сума підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету. При від'ємному значенні (бюджетному відшкодуванні) така сума:

1) враховується у зменшення суми податкового боргу з податку, що виник за попередні звітні (податкові) періоди (у тому числі розстроченого або відстроченого відповідно до Податкового кодексу України);

2) або підлягає бюджетному відшкодуванню за заявою платника у сумі податку, фактично сплаченій отримувачем товарів/послуг у попередніх та звітному податкових періодах постачальникам таких товарів/послуг;

3) та/або зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду.

Можна виділити необхідні умови отримання бюджетного відшкодування:

1) Не повинно бути податкового боргу. Якщо він наявний, то бюджетне відшкодування можна отримати тільки після його повного погашення.

2) Існує обмеження лімітом реєстрації, який обчислюється за п. 2001.3 ПКУ на момент подання декларації, тобто сума бюджетного відшкодування ПДВ має не перевищувати показник Σ Накл (реєстраційний ліміт) на дату подання декларації.

3) Сума ПДВ, яка подається на відшкодування, має бути сплаченою, тобто відшкодовується тільки ПДВ, який був сплачений грошовими коштами постачальникам товарів, робіт, послуг у попередніх і поточних звітних періодах.

Для того, щоб отримати бюджетне відшкодування з ПДВ необхідно:

- показати в рядку 19 Декларації з ПДВ від'ємне значення;
- заповнити у Декларації з ПДВ рядок 20.2;
- визначити спосіб отримання відшкодування, зазначивши суму в рядку 20.2.1 «на рахунок платника податку» та/або рядку 20.2.2 «у рахунок сплати грошових зобов'язань...»; подати разом з Декларацією з ПДВ Додаток Д3 «Розрахунок суми бюджетного відшкодування», у якому необхідно розрахувати та розшифрувати суму відшкодування, її формування та сплачену частину;

- подати разом з Декларацією Додаток Д4 «Заява на повернення суми бюджетного відшкодування...»;

- після подачі вищеперерахованих декларації та додатків на основі Додатку 4 платник податку потрапляє до Реєстру заяв на повернення сум бюджетного відшкодування.

Заяви платників податку (Додаток Д4) включаються до Реєстру

автоматично протягом операційного дня в хронологічному порядку по мірі їх надходження. Після внесення заяви в реєстр настає період очікування. ДФС має здійснити камеральну або документальну перевірку та узгодити суму відшкодування. Камеральна перевірка проводиться у більшості випадків, крім визначених п. 200.11 ПКУ. На камеральну перевірку відводиться 30 календарних днів, наступних за граничним строком подання Декларації з ПДВ з Додатком 4 або за днем фактичного їх подання, якщо вони подані пізніше (п. 76.3 ПКУ). На день, що настає за даним строком бюджетне відшкодування вважається узгодженим (31-й календарний день). Відповідна інформація має з'явитися в Реєстрі. За завищення бюджетного відшкодування передбачений штраф у розмір 25% від суми такого завищення. У такому ж хронологічному порядку за порядком внесення до даного Реєстру заяв здійснюється повернення узгодженої суми бюджетного відшкодування. Бюджетне відшкодування після його узгодження за правилами має бути отриманим протягом 5 операційних днів з Казначейства на поточний рахунок або бути зарахованим в рахунок сплати інших податкових платежів і зборів.

УДК 336.275:658.149.5

В.В. Бердо, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ФІНАНСОВА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАПОБІГАННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

Протягом останніх років економіка України зазнала системних викликів, включаючи значну девальвацію гривні, макроекономічні дисбаланси, анексію Криму, воєнні дії у промислових районах на Сході України. Все це негативно вплинуло на прибутковість і платоспроможність вітчизняного бізнесу. Перед значною кількістю українських підприємств постала реальна загроза банкрутства. Природньо, що у такій ситуації бізнес шукає інструменти, які дозволять запобігти банкрутству та фінансово оздоровити підприємство. Одним з таких інструментів є фінансова реструктуризація, метою якої є фінансове оздоровлення підприємства через підвищення ефективності формування і використання фінансових ресурсів. Для ефективної реалізації фінансової реструктуризації в процесі фінансового оздоровлення підприємства необхідно розуміти її сутність. Аналіз наукової літератури